



PREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI

KGP.410.001.11.2017
P/17/001

KANCELARIA OGÓLNA
Państwowej Agencji Atomistyki

Wpl. dn. **14. 04. 2017**

Znak sprawy **3672 / 2017**

L. dz.

L. zał. *plante Sobiec*

.....
podpis

WYSTĄPIENIE
POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

| | |
|-------------------------------------|---|
| Numer i tytuł kontroli | P/17/001 - Wykonanie budżetu państwa w 2016 r. w części 68 – Państwowa Agencja Atomistyki |
| Jednostka przeprowadzająca kontrolę | Najwyższa Izba Kontroli Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji |
| Kontroler | Agnieszka Kowalska-Fraćzyk, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KGP/18/2017 z dnia 23 stycznia 2017 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2) |
| Jednostka kontrolowana | Państwowa Agencja Atomistyki ¹ , ul. Krucza 26, 00-522 Warszawa |
| Kierownik jednostki kontrolowanej | Pan Andrzej Przybycin, pełniący obowiązki Prezesa PAA od 31 marca 2016 r. Od 24 marca 2016 r. do 30 marca 2016 r. Agencją kierował Wiceprezes PAA – Pan Maciej Jerzy Jurkowski. Poprzednio, od 10 stycznia 2011 r. do 23 marca 2016 r., Prezesem PAA był Pan Janusz Włodarski. (dowód: akta kontroli str. 69) |

II. Wprowadzenie

Celem kontroli była ocena wykonania ustawy budżetowej na rok 2016 w części 68 – Państwowa Agencja Atomistyki.

W ramach części 68 – PAA finansowana była realizacja zadań Prezesa PAA związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej kraju (bijor). Zadania te mieściły się w budżecie państwa w układzie zadaniowym w ramach zadań Nr 6.2 *Bezpieczeństwo gospodarcze państwa* oraz Nr 12.1 *System ochrony środowiska i informacji o środowisku*.

Zakres kontroli obejmował:

- analizę porównawczą danych ujętych w rocznych sprawozdaniach budżetowych Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych za lata 2015 i 2016²,
- wykonanie wydatków budżetu państwa, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,
- prawidłowość sporządzenia rocznych sprawozdań budżetowych za rok 2016 oraz sprawozdań za IV kwartał 2016 r. w zakresie operacji finansowych,
- realizację wniosku pokontrolnego sformułowanego po poprzedniej kontroli budżetowej,
- nadzór i kontrolę, sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych³.

W 2016 r. dochody budżetowe w części 68 – PAA wyniosły 271,7 tys. zł. Wydatki budżetu państwa zrealizowano w wysokości 31 859,4 tys. zł. Dysponent części nie wykonywał budżetu środków europejskich.

¹ Dalej: PAA lub Agencja.

² Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2016 r., kontrola dochodów budżetowych w tej części została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku poprzedniego.

³ Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, ze zm.; dalej ufp.

Ocena i jej
uzasadnienie

III. Ocena kontrolowanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli ocenia⁴ pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2016 r. w części 68 – Państwowa Agencja Atomistyki.

W wyniku kontroli 53,3% wydatków zrealizowanych w części 68 – PAA stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi, określonych w ustawie o finansach publicznych i aktach wykonawczych. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych.

Pozytywną ocenę uzasadnia także fakt, że w rezultacie wydatkowania środków osiągnięto cele prowadzonej działalności zaplanowane na rok 2016 w układzie zadaniowym wydatków. Prezes PAA, zgodnie z art. 175 ust. 1 i 2 *ufp*, sprawował nadzór i kontrolę nad wykonywaniem budżetu w części 68 – PAA.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała roczne sprawozdania za 2016 r. sporządzone przez dysponenta części 68 – PAA. Sprawozdania zostały sporządzone prawidłowo, na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej.

Sprawozdania zostały sporządzone terminowo, stosownie do przepisów rozporządzeń Ministra Finansów⁵ w sprawie: sprawozdawczości budżetowej, sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, a także sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym.

Ujawnione w toku kontroli NIK uchybienia nie miały wpływu na realizację budżetu w części 68 – PAA.

IV. Wyniki kontroli

1. Dochody budżetowe

Opis stanu
faktycznego

Zrealizowane dochody budżetowe w części 68 – PAA wyniosły 271,7 tys. zł, co stanowiło 93,7% kwoty ustalonej w ustawie budżetowej (290 tys. zł) oraz 98,4% dochodów uzyskanych w 2015 r. (276,0 tys. zł).

Głównym źródłem dochodów były opłaty za egzaminy niezbędne do uzyskania uprawnień umożliwiających zatrudnienie na stanowiskach mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz dla uzyskania uprawnień inspektora ochrony radiologicznej (ior). Dochody te ewidencjonowano w § 0690 *Wpływy z różnych opłat*.

Niepełna realizacja planu dochodów wynikała z mniejszej niż zakładano liczby osób, które przystąpiły do egzaminów, gdyż przez prawie pół roku nie było przepisów umożliwiających ich przeprowadzanie. Z dniem 31 marca 2016 r. zostało bowiem uchylone rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 2012 r. w sprawie stanowisk mających istotne znaczenie dla zapewnienia bjour oraz ior⁶, a nowe rozporządzenie Rady Ministrów w tej sprawie weszło w życie dopiero z dniem 21 września 2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 5-6, 24, 40, 51, 59-61)

W sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych w części 68 – PAA na koniec 2016 r. wykazano należność pozostałą do zapłaty (stanowiącą zaległość) na kwotę 10 tys. zł. Powstała ona z tytułu niezapłaconej kary nałożonej decyzją Prezesa PAA na właściciela przedsiębiorstwa, który wykonując działalność związaną z narażeniem na promieniowanie jonizujące naruszył postanowienia ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. *Prawo*

⁴ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2016 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę opisową.

⁵ Odpowiednio: z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2016 r. poz. 1015, ze zm.), z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1773), z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz.U. Nr 298 poz. 1766).

⁶ Dz.U. z 2012, poz. 1022.

atomowe⁷. Należności ogółem w porównaniu do stanu na koniec 2015 r. były niższe o 2,3 tys. zł (18,7%).

(dowód: akta kontroli str. 5-6)

Ustalone
nieprawidłowości
i uwagi

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej dochodów budżetowych nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

Wydatki budżetu państwa w części 68 – PAA wyniosły 31 859,4 tys. zł, co stanowiło 99,9% planu po zmianach (31 877,4 tys. zł). W porównaniu do 2015 r. wydatki były wyższe o 957,1 tys. zł, tj. o 3,1%.

W ciągu roku wydatki PAA zostały zwiększone z rezerw celowych łącznie o 876,4 tys. zł. Otrzymane kwoty zostały w całości przeznaczone na sfinansowanie trzech zadań, tj. Nr 1 *Wykonanie niezbędnych ekspertyz i analiz dotyczących ram prawnych określających funkcjonowanie energetyki jądrowej* (93,5 tys. zł) i zadania Nr 3 *Realizacja programu kształcenia kadr dla instytucji związanych z energetyką jądrową* (135,1 tys. zł) – stanowiących w całości wydatki bieżące jednostek budżetowych oraz zadania Nr 5 *Przygotowanie PAA do pełnienia roli dozoru jądrowego i radiologicznego dla potrzeb energetyki jądrowej oraz innych służb i instytucji niezbędnych do wdrożenia energetyki jądrowej* (647,8 tys. zł) – w ramach wydatków majątkowych. Zadanie te określone zostały w załączniku nr 2 do programu wieloletniego *Program polskiej energetyki jądrowej, przyjętego uchwałą Nr 15/2014 r. Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 2014 r. (dalej PPEJ)*. Kontrola wydatków na kwotę 647,8 tys. zł, obejmującą 73,9% środków otrzymanych z rezerw celowych, wykazała, że zostały one wydatkowane zgodnie z przeznaczeniem.

(dowód: akta kontroli str. 37-39, 51-58, 81-83, 95-98, 116, 127-137)

Wydatki poniesione zostały w trzech działach:

- 150 Przetwórstwo przemysłowe – 1 078,5 tys. zł, w tym w rozdziale 15004 – Zadania w zakresie bezpiecznego wykorzystania energii atomowej – 876,2 tys. zł (wydatki w całości pokryte z rezerwy celowej w związku z realizacją PPEJ) i w rozdziale 15095 Pozostała działalność, na sfinansowanie oraz obsługę świadczeń dla byłych pracowników Zakładu Produkcji Rud Uranu w Kowarach – 202,3 tys. zł, z tego ekwiwalent za deputat węglowy – 154,9 tys. zł i renty wyrównawcze – 47,4 tys. zł,
- 750 – *Administracja publiczna*, rozdział 75001 – *Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej* – 30 777,0 tys. zł,
- 752 *Obrona narodowa*, rozdział 75212 *Pozostałe wydatki obronne* – 3,9 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 7-8, 7-12, 13-14, 43-49, 70-72, 78, 110-116)

Wydatki majątkowe w 2016 r. wyniosły 964,1 tys. zł. Zgodnie z planem finansowym przeznaczono je m.in. na zakup sprzętu informatycznego i oprogramowania bazodanowego na potrzeby tworzonego w PAA Komputerowego Centrum Analiz Danych, na zakup dwóch stacji wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych, drukarki sieciowej oraz innego sprzętu komputerowego i oprogramowania.

(dowód: akta kontroli str. 351-357, 350-357)

Szczegółowym badaniem objęto realizację wydatków (21 zapisów księgowych) na kwotę 16 979,3 tys. zł, stanowiących 53,3% wydatków w części 68 – PAA⁸. Były to wydatki majątkowe – dwa zapisy na kwotę 797,8 tys. zł (2,5% wydatków PAA) oraz pozapłacowe wydatki bieżące jednostek budżetowych – 19 zapisów na kwotę 16 181,5 tys. zł (50,8% wydatków PAA).

⁷ Dz. U. z 2017 poz. 576.

⁸ Losowego doboru wydatków do kontroli dokonano na podstawie wygenerowanych z systemu księgowego zapisów i dowodów księgowych odpowiadających pozapłacowym wydatkom budżetowym, z wyłączeniem także wydatków na świadczenia na rzecz osób fizycznych. Próba została wylosowana spośród 999 zapisów księgowych o łącznej wartości 21 399,3 tys. zł metodą monetarną MUS (metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji; ang. Monetary Unit Sampling).

Najwyższe kwotowo wydatki spośród objętych kontrolą zrealizowano w ramach funkcji:

- Nr 12 Środowisko, w działaniu 12.1.5.3 *Współpraca międzynarodowa w zakresie bjiór* – osiem zapisów na kwotę 15 840,8 tys. zł oraz w działaniu 12.1.5.2. *Ocena sytuacji radiacyjnej kraju* – osiem zapisów na kwotę 464,5 tys. zł,
- Nr 6 *Polityka gospodarcza kraju*, w działaniu 6.2.1.6 *Działalność w zakresie rozwoju energetyki jądrowej* – jeden zapis księgowy na kwotę 647,8 tys. zł.

Stwierdzono, że wydatki zostały dokonane zgodnie z planem finansowym, na zakupy i usługi służące realizacji celów jednostki oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Badanie wylosowanej próby dowodów księgowych pod kątem poprawności dowodów, kompletności i poprawności bieżącej dekretacji nie wykazało nieprawidłowości.

Działaniami kontrolnymi objęto łącznie trzy zamówienia publiczne przeprowadzone w latach 2015-2016, które generowały wydatki w 2016 r.:

- zakup dwóch stacji wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych, jako elementów rozbudowy sieci na potrzeby PPEJ oraz w związku z budową elektrowni jądrowej na Białorusi i uruchomieniem nowego bloku elektrowni jądrowej na Słowacji (łącznie 150 tys. zł)⁹,
- zamówienie w trybie z wolnej ręki na wykonywanie usługi ciągłej oceny tzw. dawki skutecznej dla mieszkańców Polski od wchłonięcia aerozoli atmosferycznych drogą oddechową¹⁰ (610 tys. zł),
- przetarg nieograniczony na dostawę sprzętu wraz z oprogramowaniem bazodanowym oraz ich uruchomienie dla potrzeb Komputerowego Centrum Analizy Danych w PAA, w ramach realizacji PPEJ (647,8 tys. zł).

W wyniku przeprowadzonych badań nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stosowania ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych*¹¹. Wykonawcą usługi ciągłej oceny tzw. dawki skutecznej, zamówionej w trybie z wolnej ręki, było Centralne Laboratorium Ochrony Radiologicznej, które jako jedyne w Polsce dysponuje odpowiednim zapleczem technicznym¹² oraz niezbędnym doświadczeniem.

(dowód: akta kontroli str. 258-363)

Zobowiązania w części 68 – PAA na koniec 2016 r. wyniosły 1 208,2 tys. zł i były wyższe o 530,4 tys. zł (o 78,3%) od stanu na koniec 2015 roku (677,8 tys. zł). Główną ich pozycję stanowiła część niezapłaconej składki członkowskiej na Fundusz Pomocy Technicznej do Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej – 443,5 tys. zł. MAEA nie ustala oficjalnych terminów płatności. PAA przyjmuje jednak, iż płatność powinna nastąpić do końca roku. Zobowiązanie to uregulowane zostało w dniu 2 stycznia 2017 r. Pozostałe zobowiązania, w wysokości 764,7 tys. zł, powstały z tytułu naliczonego dodatkowego wynagrodzenia rocznego oraz pochodnych od wynagrodzeń za grudzień 2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 7, 50-51, 68, 275-277, 400-401)

W 2015 r. Prezes PAA realizował sześć zadań ujętych w budżecie zadaniowym¹³. Mieściły się one w ramach trzech funkcji: Nr 6 *Polityka gospodarcza kraju*, Nr 11 *Bezpieczeństwo zewnętrzne i nienaruszalność granic*, Nr 22 *Planowanie strategiczne oraz obsługa administracyjna i techniczna*. W ramach realizowanych zadań wykonywano łącznie 33 działania.

⁹ Do zakupu o wartości nieprzekraczającej 30 tys. euro nie miały zastosowania przepisy ustawy *Prawo zamówień publicznych*.

¹⁰ Wykonywanie pomiarów stężeń izotopów promieniotwórczych ma istotne znaczenie dla dokonywania przez Prezesa PAA bieżącej oceny sytuacji radiacyjnej kraju, tj. wykonywania obowiązku wynikającego z art. 72 ustawy – *Prawo atomowe*.

¹¹ Dz. U. z 2015 r. poz. 2164, ze zm.

¹² Jedyne CLOR dysponuje siecią stacji ASS-500 zdolnych do poboru aerozoli z warstwy przyziemnej atmosfery, mających parametry poboru umożliwiające dalszą identyfikację i określenie stężeń izotopów promieniotwórczych zebranych na filtry Petrianowa typu FPP-15-1.5, a przez to zdolnych do dokonania oceny dawki skutecznej od wchłonięcia aerozoli.

¹³ Były to zadania: 6.2 Bezpieczeństwo gospodarcze państwa, 6.11 Nadzór nad bjiór, 11.4 Gotowość struktur administracyjno-gospodarczych kraju do obrony państwa, 22.1 Koordynacja merytoryczna działalności, planowania strategicznego i operacyjnego, 22.2 Obsługa administracyjna i zadanie 22.3 Obsługa techniczna.

Zmiany - wprowadzone na mocy rozporządzenia Ministra Finansów z 2 lipca 2015 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2016¹⁴, zmierzające do optymalizacji katalogu funkcji, zadań, podzadań i działań, miały zasadniczy wpływ na strukturę budżetu zadaniowego PAA w 2016 r. Prezes PAA w 2016 roku realizował tylko trzy zadania ujęte w budżecie zadaniowym, tj.: 6.2 *Bezpieczeństwo gospodarcze państwa*, 11.4 *Gotowość struktur administracyjno-gospodarczych kraju do obrony państwa* oraz 12.1 *System ochrony środowiska i informacji o środowisku*. Stosownie do postanowień przywołanego wyżej rozporządzenia Prezes PAA nie był odpowiedzialny za definiowanie celów i mierników na poziomie funkcji i zadań.

Istotna modyfikacja dotyczyła przekształcenia w 2016 r. zadania 6.11 *Nadzór nad bjiór*¹⁵ w podzadanie 12.1.5 *Nadzór nad bjiór* w zadaniu 12.1 *System ochrony środowiska i informacji o środowisku*, w ramach funkcji Nr 12 *Środowisko*. Modyfikacja ta spowodowała zastąpienie trzech podzadań i 11 działań w zadaniu 6.11 *Nadzór nad bjiór* czterema działaniami w ramach podzadania 12.1.5 *Nadzór nad bjiór*.

W związku z połączeniem niektórych pozycji klasyfikacyjnych oraz dopuszczeniem możliwości określenia do trzech celów i mierników dla każdego poziomu budżetu zadaniowego, PAA określiło na 2016 r.: po trzy cele i mierniki dla podzadania 12.1.5 *Nadzór nad bjiór* oraz dla działań 12.1.5.1 *Nadzór nad spełnieniem warunków bjiór w działalnościach związanych z pokojowym wykorzystaniem energii atomowej* i 12.1.5.3 *Współpraca międzynarodowa w zakresie bjiór*, dwa cele i mierniki dla działania 12.1.5.2 *Ocena sytuacji radiacyjnej kraju* oraz jeden cel i miernik w działaniu 12.1.5.4 *Obsługa roszczeń byłych pracowników ZPR-1 w Kowarach*.

(dowód: akta kontroli str. 19-23, 138-142)

Kontrolą NIK objęto wszystkie działania (od 12.1.5.1 do 12.1.5.4) ujęte w podzadaniu 12.1.5 *Nadzór nad bjiór*, którego celami były: zapewnienie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej kraju, podniesienie efektywności nadzoru w jednostkach realizujących działalności związane z pokojowym wykorzystaniem energii atomowej oraz sprawne reagowanie na informacje o sytuacji radiacyjnej kraju. Zarówno dla podzadania, jak i zawartych w nim działań, osiągnięte zostały założone poziomy planowanych wartości mierników.

Prezes PAA rzetelnie, zgodnie z art. 175 ust. 1 i 2 upf, sprawował nadzór i kontrolę nad wykonywaniem budżetu w części 68 – PAA. Monitoring mierników prowadzony był systematycznie, na podstawie rzetelnych źródeł danych uzyskanych w ramach systemu sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym oraz na podstawie informacji przekazywanych przez właściwe komórki organizacyjne w formie formularzy do monitorowania realizacji mierników oraz formularzy ankiet do oceny efektywności i skuteczności realizacji podzadań i działań. Sporządzone w Departamencie Ekonomiczno-Budżetowym PAA kwartalne informacje były akceptowane przez Dyrektora Generalnego i zatwierdzane przez Prezesa PAA. Zastosowane narzędzia pozwalały na systematyczną ocenę przez kierownictwo Agencji skuteczności i efektywności realizacji planu finansowego, w tym w układzie zadaniowym.

(dowód: akta kontroli str. 143-225)

W wyniku działalności PAA w ramach podzadania 12.1.5 oraz działań od 12.1.5.1 do 12.1.5.4 osiągnięto między innymi następujące rezultaty:

- wydano 417 zezwoleń na wykonywanie działalności związanej z narażeniem na promieniowanie jonizujące, 211 aneksów do zezwoleń i 26 potwierdzeń przyjęcia zgłoszenia wykonywania ww. działalności;
- przeprowadzono cztery postępowania o ukaranie w związku z prowadzeniem działalności w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące bez zezwolenia Prezesa PAA, zakończone decyzjami o nałożeniu kar pieniężnych w łącznej wysokości 4,1 tys. zł;

¹⁴ Dz.U. poz. 955; dalej: nota budżetowa na 2016 r.

¹⁵ Zadanie 6.11 *Nadzór nad bjiór* zostało wykreślone z katalogu FZPD umieszczonym w załączniku 49 do noty budżetowej na 2016 r.

- przeprowadzono 772 kontrole dozоровe w jednostkach prowadzących działalność w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące;
- przeprowadzono egzaminy dla 788 osób ubiegających się o uzyskanie uprawnień, umożliwiających zatrudnienie na stanowiskach mających znaczenie dla zapewnienia bjiór oraz uzyskanie uprawnień inspektora ochrony radiologicznej- uprawnienia uzyskało 678 osób;
- przeprowadzono: monitoring skażeń promieniotwórczych Morza Bałtyckiego, ocenę narażenia radiacyjnego ludności w roku 2015, pomiary kontrolne w otoczeniu Krajowego Składowiska Odpadów Promieniotwórczych oraz Narodowego Centrum Badań Jądrowych w Świerku, pomiary zawartości izotopów promieniotwórczych w wodzie pitnej oraz żywności, pomiary porównawcze oznaczenia zawartości radioizotopów w żywności i materiałach środowiskowych dla placówek podstawowych oraz pomiary porównawcze dla placówek specjalistycznych;¹⁶
- zapewniono sprawność działania systemów wspomagania decyzji ARGOS i RODOS, gotowość laboratorium do wykonywania pomiarów zawartości izotopu I-131 w tarczycy w sytuacji zdarzenia radiacyjnego, utrzymano w 24-godzinnej gotowości służbę dozymetryczną Prezesa PAA (Krajowy Punkt Kontaktowy funkcjonujący w PAA uczestniczył w 28 ćwiczeniach z zakresu reagowania na zdarzenia radiacyjne);
- zapewniono sprawność działania sieci stacji wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych PAA;
- przedstawiciele PAA uczestniczyli w 28 międzynarodowych komitetach, ciałach i organizacjach tworzących regulacje prawne, normy i techniczne standardy bezpieczeństwa w zakresie bjiór.

(dowód: akta kontroli str. 181-182, 228-254)

Ustalone
nieprawidłowości
i uwagi

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej wydatków budżetu państwa nie stwierdzono nieprawidłowości.

1. NIK zwraca uwagę, że w § 3 ust. 4 umowy nr 26/F/2016/244 z dnia 19 sierpnia 2016 r. dotyczącej zakupu dwóch stacji wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych przewidziano wykonanie testu funkcjonalności stacji i jego potwierdzenie stosownym protokołem podpisanym przez obie strony bez uwag. Tymczasem odbiór przedmiotu zamówienia przez zamawiającego nastąpił – zgodnie z obowiązującym w PAA regulaminem dokonywania zakupów – wyłącznie na podstawie standardowego protokołu odbioru (z dnia 14 października 2016 r.). Według wyjaśnień Dyrektora Centrum do Spraw Zdarzeń Radiacyjnych PAA – Pana Krzysztofa Dąbrowskiego¹⁷, odbiór stacji nastąpił po ich uruchomieniu i przeprowadzeniu testów funkcjonalności stacji w siedzibie PAA. Według Dyrektora wskazują na to przedłożone kontrolerowi protokoły dokonanych pomiarów parametrów pracy stacji. Przeprowadzenie powyższych testów nie zostało jednak udokumentowane w sposób określony w umowie.

(akta kontroli str. 329-347)

2. Zdaniem NIK celowa byłaby weryfikacja konstrukcji miernika określonego dla działania 12.1.5.1 *Nadzór nad spełnieniem warunków bjiór w działalnościach związanych z pokojowym wykorzystaniem energii atomowej*. Miernik ten ustalono jako „stosunek liczby postępowań o ukaranie w związku z prowadzeniem działalności w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące bez zezwolenia Prezesa PAA do liczby zarejestrowanych działalności”, a jego planowaną wartość na ≤ 1%. Taki kształt miernika powoduje, że każda intensyfikacja i wzmocnienie rygoryzmu działań kontrolnych PAA, a tym bardziej wzrost wykrywalności zjawisk niebezpiecznych, działa na niekorzyść celu określonego dla działania 12.1.5.1 (*zapewnienie prowadzenie działalności w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące tylko przez jednostki-organizacyjne spełniające*

¹⁶ Zgodnie z wymogami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 grudnia 2002 r. w sprawie stacji wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych i placówek prowadzących pomiary skażeń promieniotwórczych (Dz.U. Nr 239 poz. 2030).

¹⁷ Pismo z dnia 22 marca 2017 r.

określone wymagania), ponieważ podnosi poziom ryzyka przekroczenia założonego poziomu miernika. Przykładowo w 2016 r. miernik osiągnięto na poziomie 0,89%, co w sytuacji przyjęcia planu np. na poziomie wartości bazowej z 2014 r. (0,6%) oznaczałoby jego przekroczenie, a więc regres. Tymczasem w ocenie NIK, wzrost wykrywalności nielegalnych działalności powinien być odczytywany jako pozytywny efekt pracy PAA, zmniejszający zagrożenie narażenia osób na promieniowanie jonizujące.

(akta kontroli str. 19, 149, 226-230)

3. Sprawozdania

Opis stanu faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań budżetowych za 2016 r. przez dysponenta części 6B – Państwowa Agencja Atomistyki:

- Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych,
- Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych,
- Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa,
- Rb-BZ1 z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym,

a także sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2016 r.:

- Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych,
- Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji.

Kwoty wykazane w sprawozdaniach kontrolowanej jednostki były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej¹⁸. Sprawozdania zostały sporządzone terminowo oraz prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Przyjęty system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań. Ustalono w formie pisemnej procedury sporządzania sprawozdań. Zidentyfikowano też ryzyka w obszarze sprawozdawczości budżetowej.

(dowód: akta kontroli str. 3, 5,7-8, 19-20, 25-33, 73-77, 107-109)

Ustalono nieprawidłowości i uwagi

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej sprawozdawczości nie stwierdzono nieprawidłowości.

V. Wnioski

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁹ wnosi o przeanalizowanie miernika przyjętego dla działania 12.1.5.1 *Nadzór nad spełnieniem warunków bjoir w działalnościach związanych z pokojowym wykorzystaniem energii atomowej* pod kątem jego korelacji z celem działalności określonym dla tego działania.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli.

¹⁸ Korekta rocznych sprawozdań Rb-28 i Rb-BZ-1 za 2016 rok wynikała ze zmiany kwoty w jednej pozycji po stronie zobowiązań.

¹⁹ Dz.U. z 2017 r. poz. 524.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonaniu wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia ...13.04.17 r.

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli
Krzysztof Kwiatkowski

